نقل‌قول خبر

حسین سلامی
فرمانده کل سپاه
تولید امنیت به این معناست که امنیت آنقدر بزرگ و ریشه‌دار باشد که هیچ‌چیز نتواند آن را برهم بزند، درحالی که جلوگیری از ناامنی آخرین مرحله از تلاش است و ما به بهترین روش می‌اندیشیم و آن، روش تولید امنیت است./ایرنا

حسن کاظمی قمی
نماینده ویژه رئیس‌جمهور در امور افغانستان
ایران بدون حمایت سازمان‌های مدعی بین‌المللی، در بحران اخیر افغانستان صدها هزار پناهجوی جدید را در خود جای داده و اکنون میلیون‌ها پناهنده را زیر پوشش خدمات خود قرار داده‌است. عملکرد مدعیان حقوق بشر در میزان پذیرش پناهندگان افغانستانی، سوری، عراقی و برتر دانستن پناهندگان اوکراینی خلاف ادعای آنهاست./ فارس

احمد وحیدی
وزیر کشور
در خارج و بخشی هم در داخل، خیلی تلاش می‌کنند نشان دهند سیاست‌های اقتصادی دولت به نفع مردم نیست، درحالی‌که این سیاست‌ها در بلندمدت به نفع مردم و راه نجات اقتصاد کشور است. اقتصاد کشور باید از بن‌بست‌هایی که ایجادشده خود را نجات دهد./ ایسنا

خبر

آمریکایی‌ها مانع به نتیجه رسیدن مذاکرات می‌شوند

رئیس مجلس، دیروز در دیدار با رئیس گروه دوستی پارلمانی کرواسی و ایران، با تأکید بر ضرورت تسهیل روابط میان تجار و بخش‌های خصوصی ۲کشور گفت: گروه‌های دوستی پارلمانی ۲کشور می‌توانند با فعال کردن بیش از گذشته این مناسبات و تسهیل ارتباطات تجاری، روابط اقتصادی ۲کشور را چندبرابر رشد دهند. به گزارش خانه‌ملت، محمدباقر قالیباف با بیان اینکه ایران و کرواسی، دوستان خود را در روزهای سخت شناخته‌اند، افزود: روزهای سخت جنگ بالکان، ما را به‌هم نزدیک کرد، روابط را پایدار نگاه داشت و آن را در یاد دولت‌ها و ملت‌ها ماندگار کرد. وی همچنین با اشاره به روند مذاکرات وین که آمریکایی‌ها با تضادی که در حرف و عمل خود دارند، مانع به نتیجه رسیدن آن می‌شوند، عنوان کرد: در شرایطی که تحریم‌های ظالمانه و غیرقانونی علیه ایران اعمال می‌شود، مهم است که کدام کشورها در شرایط سخت کنار یکدیگر می‌ایستند. قالیباف با تأکید بر ایجاد مسیری پایدار و ماندگار برای ارتباطات ۲کشور گفت: بهترین مسیر را برای ارتباطات پایدار، دولت‌ها و پارلمان‌ها تعیین می‌کنند و در این زمینه ارتقای روابط گروه‌های دوستی پارلمانی ضرورت دارد. زلاتکو حسن بگوویچ نیز در این دیدار گفت: امسال، سی‌امین سالگرد برقراری روابط سیاسی میان کرواسی و ایران بوده و جمهوری اسلامی جزو نخستین کشورهای آسیایی بود که استقلال کرواسی را به رسمیت شناخت و اکنون که روابط در سطح خوبی قرار دارد، هیچ مسئله حل‌نشده‌ای میان ۲کشور نیست.

سیاست خارجی

بیانیه ضدایرانی اتحادیه اروپا

اتحادیه اروپا با تصویب سند مشارکت راهبردی با کشورهای حاشیه خلیج‌فارس، مدعی شد ایران از طریق گروه‌های نیابتی یا مستقیما ثبات منطقه غرب آسیا را تهدید می‌کند.
به گزارش فارس، اتحادیه اروپا در این سند که دیروز از سوی وزرای امورخارجه این اتحادیه به تصویب رسید، با تأکید براینکه «کشورهای خلیج‌فارس شریک‌های قابل اعتمادی برای تأمین انرژی و تضمین تعادل بازار جهانی هستند»، ادعا کرده‌است که ایران به‌صورت مستقیم یا از طریق نیروهای نیابتی خود، ثبات منطقه را تهدید می‌کند.
این بیانیه که رنگ و بوی ادعاهای ضدایرانی برخی کشورهای عربی منطقه غرب آسیا در آن دیده می‌شود، مدعی است: «ارائه موشک توسط ایران به گروه‌های مسلح، نگران‌کننده است.»
ماه گذشته، اتحادیه اروپا سند جدیدی را برای تقویت همکاری با کشورهای خلیج‌فارس در زمینه‌های انرژی، تحول سبز، تجارت، تنوع اقتصادی، ثبات منطقه‌ای و امنیت‌جهانی و چالش‌های بشردوستانه و توسعه معرفی کرد. پیش از این نیز منابع عبری‌زبان خبر داده بودند تماس‌های بسیاری برای ایجاد یک مجمع رسمی امنیتی بین رژیم موقت صهیونیستی، عربستان سعودی و برخی از کشورهای عربی علیه ایران صورت گرفته است.
دراین سند با اشاره به توافقنامه تجارت آزاد با کشورهای حاشیه خلیج‌فارس که مذاکرات آن در سال ۲۰۰۸ به حالت تعلیق درآمد، نوشته شده است: «چارچوب اتحادیه اروپا برای موافقتنامه‌های تجارت آزاد توسعه‌یافته است و درحال‌حاضر شامل مفاد بلندپروازانه‌ای در مورد توسعه پایدار، لغو تدریجی عوارض صادرات و... است.»

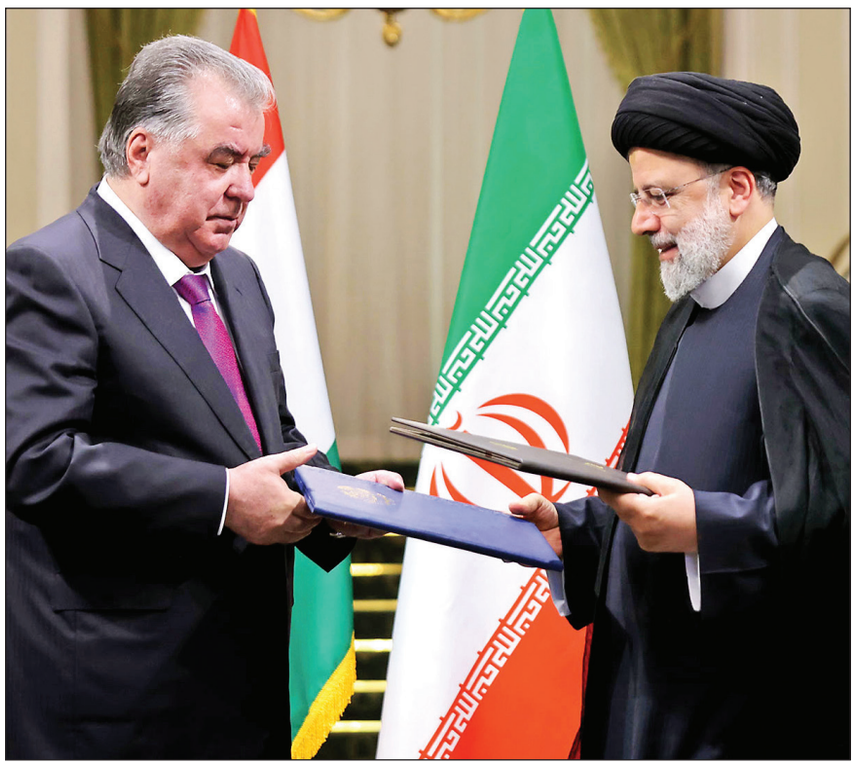

دیدار رؤسای جمهور قزاقستان، ترکمنستان و تاجیکستان طی دو هفته اخیر

شعیب بهمن، کارشناس مسائل اوراسیا در گفت‌وگو با همشهری تأکید کرد

«فرصت‌سازی» در آسیای مرکزی

گفت‌وگو

علیرضا احمدی
روزنامه‌نگار

این روزها تهران به کانونی برای رایزنی‌های منطقه‌ای تبدیل شده‌است؛ در روزهای اخیر روسای جمهور ۳کشور تاجیکستان، ترکمنستان و قزاقستان به ایران آمده‌اند و با مقام‌های ارشد کشورمان گفت‌وگو و رایزنی کرده‌اند؛ موضوعی که نشان می‌دهد به‌واقع «دیپلماسی همسایگی» در اولویت سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران قرار گرفته‌است. تفاهم‌نامه‌ها و اسناد همکاری‌ای که در این دیدارها مبادله شد، چشم‌انداز روشنی پیش‌روی روابط ایران با کشورهای آسیای مرکزی قرار داده‌است که اجرایی شدن آنها، نقش بی‌بدیلی در تحول اقتصادی کشورمان ایفا خواهد کرد. ایران و کشورهای آسیای مرکزی از مزیت‌ها و ظرفیت‌های تجاری و اقتصادی فراوانی برخوردارند که بهره‌گیری مناسب از آنها، منافع دوجانبه و چندجانبه‌ای برای این کشورها به‌همراه خواهد داشت. شعیب بهمن، کارشناس مسائل اوراسیا معتقد است دولت سیزدهم گام‌های مؤثری برای عبور از غفلت‌های گذشته در گسترش روابط با کشورهای این منطقه برداشته است. او تأکید می‌کند که تبدیل فرصت‌سوزی‌های گذشته به فرصت‌سازی و تقویت همکاری‌های دوجانبه و چندجانبه در قالب سازوکارهای منطقه‌ای باید استمرار یابد تا شاهد تحولات مثبتی در این منطقه باشیم. گفت‌وگوی همشهری با شعیب بهمن را در ادامه می‌خوانید.

پیشبرد «دیپلماسی همسایگی» در سیاست خارجی دولت سیزدهم تا چه اندازه موفق بوده است؟

از زمان روی کار آمدن دولت سیزدهم شاهد بوده‌ایم عملا تمایل به توسعه روابط با همسایگان و کشورهای همجوار افزایش چشمگیری داشته‌است. سفر اخیر رئیس‌جمهور قزاقستان به کشورمان را نیز بر همین اساس می‌توان تحلیل کرد. اتخاذ چنین رویکردی از سوی دستگاه دیپلماسی کشورمان و در اولویت قرار گرفتن آن در راهبردهای سیاست خارجی جمهوری اسلامی نه‌تنها در پیشبرد اهداف طراحی شده در روابط خارجی ایران مؤثر بوده، بلکه توجه و نگاه همسایگان و کشورهای پیرامونی‌مان را نیز جلب کرده است. در پیش گرفتن راهبرد «دیپلماسی همسایگی» عملا زمینه‌ساز تحرک دیپلماتیک در همسایگان ایران شده است و آنان چشم‌انداز جدیدی را برای توسعه روابط فی‌مابین با کشورمان ترسیم کرده‌اند. برهمین اساس است که شاهد تمایل و اشتیاق آنان برای گسترش روابط با جمهوری اسلامی بوده‌ایم؛ موضوعی که در ماه‌های اخیر بسیار به‌چشم آمده است. با توجه به این موضوع است که مشاهده می‌کنیم در ماه‌های اخیر رایزنی‌های دیپلماتیک میان ایران و همسایگانش و همچنین کشورهای منطقه‌ای افزایش قابل توجهی داشته است. سفرهای منطقه‌ای رئیس‌جمهور و همچنین حضور سران کشورهای همجوار در تهران نشان می‌دهد که شاهد شکل‌گیری فصل جدیدی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی هستیم که براساس آن، توسعه روابط با کشورهای همسایه در اولویت اساسی قرار گرفته‌است.

در این بین سفر اخیر رئیس جمهور قزاقستان از چه اهمیتی برخوردار است؟

قزاقستان در میان کشورهای آسیای مرکزی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی این کشور، قزاقستان را به مقصد مناسبی برای توسعه همکاری‌های دوجانبه تبدیل کرده‌است. از سوی دیگر نباید فراموش کرد از نظر گستره تمدنی، ایران با قزاقستان و به‌طور کلی با کشورهای آسیای مرکزی قرابت‌های تاریخی، فرهنگی و زبانی قابل توجهی دارد که تقویت پیوندهای موجود را گریزناپذیر کرده‌است. موضوع مهم این است که علاوه بر اشتراکات فرهنگی و تاریخی، ایران و قزاقستان زمینه‌ها و ظرفیت‌های تجاری و اقتصادی بی‌شماری دارند که می‌تواند زمینه‌ساز گسترش تعاملات دوجانبه و حتی منطقه‌ای شود.

بنابراین استقبال دوکشور از گسترش همکاری‌های مشترک، نشان می‌دهد ایران و قزاقستان از عزم کافی برای توسعه روابط دوجانبه برخوردارند. نکته اینجاست که این استقبال از گسترش همکاری‌ها، گذشته از تمایل برای توسعه مناسبات همسایگی، هم بر مبنای نیازهای مشترک است و هم اینکه دو کشور از منافع مشترکی برخوردارند که افزایش همکاری‌ها میان آنها را گریزناپذیر کرده‌است. از سوی دیگر باید در نظر داشت ایران و قزاقستان تهدیدهای مشترکی هم دارند که مقابله مؤثر با آنها، نیازمند تقویت بیش از پیش همکاری‌های دوجانبه است.

۲کشور با چه تهدیدهای مشترکی مواجه هستند؟

ایران و قزاقستان با تهدیدهای مشترکی مواجه هستند که عزم‌شان را برای توسعه همکاری‌ها جزم کرده‌است. یکی از این تهدیدها، قاچاق موادمخدر است. از سوی دیگر موضوع حفظ امنیت در پهنه آبی خزر نیز دغدغه‌ای مشترک میان دو کشور به‌حساب می‌آید که نیازمند افزایش تعاملات امنیتی از هر دوسو است. مقابله مؤثر با افراط‌گرایی مذهبی و جریان‌های تروریستی نیز از موضوع‌های امنیتی مورد علاقه دوطرف برای رایزنی‌های امنیتی به‌شمار می‌رود. همه این موضوع‌ها که دغدغه‌های مشترک میان ایران و قزاقستان محسوب می‌شود، زمینه‌ساز شکل‌گیری همکاری‌های امنیتی میان دو کشور خواهد بود. البته ناگفته نماند که تعاملات دوجانبه برای مقابله با تهدیدهای مشترک در گذشته هم سابقه داشته‌است و دو کشور به همکاری در این زمینه علاقه‌مند بوده‌اند، اما پررنگ شدن دیپلماسی همسایگی در سیاست خارجی دولت سیزدهم، چشم‌انداز جدیدی را پیش‌روی گسترش همکاری‌ها در این عرصه ترسیم کرده‌است.

ایران و قزاقستان از چه حوزه‌های همکاری مشترکی برخوردارند؟

روابط ایران و قزاقستان در حوزه‌های متعددی قابلیت گسترش دارد. دو کشور از ظرفیت‌های مختلفی برخوردارند که بهره‌گیری از آنها نیازمند افزایش همکاری‌های دوجانبه و حتی چندجانبه است. این موضوع هم بیش از هرچیز، معلول اشتراک‌های فرهنگی، تاریخی، زبانی و تمدنی بسیاری است که میان دو کشور وجود دارد. به‌طور کلی این اشتراک‌ها سبب شده ایران زمینه‌های همکاری بسیاری با کشورهای آسیای مرکزی داشته باشد. یکی از مهم‌ترین حوزه‌های میان تهران و آلماتی، اقتصادی است که در این بخش ظرفیت‌های بر زمین مانده بسیاری وجود دارد که با گسترش روابط فی‌مابین می‌توان امیدوار بود بالفعل شود. به‌عنوان مثال، کشاورزی یکی از این بسترهاست. در حوزه «کشت فراسرزمینی»، قزاقستان یکی از گزینه‌های مناسب برای ایران به‌شمار می‌رود که می‌توان بخشی از محصولاتی را که شرایط تولید آن در کشور مهیا نیست، در آنجا کشت کرد؛ موضوعی که در سال‌های اخیر و با توجه به درگیری کشور با چالش کم‌آبی و خشکسالی، از اهمیت دوچندانی برخوردار شده‌است. در حوزه حمل‌نقل نیز ظرفیت‌های مهمی وجود دارد؛ راه‌اندازی و بهره‌گیری مناسب از خط کریدوری میان ایران، ترکمنستان و قزاقستان منافع بسیاری را نصیب این کشورها خواهد کرد. با توجه به اینکه این کشورها در خشکی محصور شده‌اند و نیازمند راهیابی به آب‌های آزاد هستند، ظرفیت‌های ترانزیتی و حمل‌ونقلی ایران ازجذابیت‌های بسیاری برای کشورهای آسیای مرکزی برخوردار است و می‌تواند به‌عنوان مزیتی در روابط ایران با این کشورها به‌حساب آید. فعال کردن چنین ظرفیت‌هایی و بهره‌گیری مناسب از آنها زمینه‌ساز توسعه مبادلات میان کشورهای این منطقه می‌شود و تسهیل صادرات از ایران به آسیای مرکزی را نیز به‌دنبال دارد.

با توجه به نقش‌آفرینی پررنگ قزاقستان در تحولات منطقه‌ای، می‌توان این کشور را به‌عنوان شریکی راهبردی برای ایران به‌حساب آورد؟

همین‌طور است؛ سابقه تاریخی قزاقستان نشان می‌دهد این کشور در سال‌های پس از استقلال، در برخی مقاطع ایفاگر نقش «بازیگر میانجی» میان جمهوری اسلامی و غرب بوده‌است که میزبانی از مذاکرات نورسلطان در سال‌های ابتدایی دهه ۹۰ شمسی درجریان گفت‌وگوهای هسته‌ای ایران و ۵+۱ نمونه‌ای از این موضوع است. این نقش به قزاقستان موقعیت ویژه‌ای بخشیده‌است و سبب شده نقش این کشور در منطقه به‌عنوان یک «بازیگر غیرغربی» به رسمیت شناخته شود. این موضوع امتیاز مهمی برای قزاقستان به‌حساب می‌آید. میزبانی آلماتی از مذاکرات صلح سوریه نیز نمود دیگری از نقش‌آفرینی‌های مهم این کشور در منطقه محسوب می‌شود. بنابراین همه‌چیز در شرایط کنونی از وجود همکاری و دیدگاه مثبت میان ایران و قزاقستان حکایت دارد. بهره‌گیری هرچه‌بیشتر از ظرفیت‌ها و قابلیت‌های موجود در این منطقه درصورتی محقق می‌شود که نگرش ایران به این منطقه تغییر کند. البته در ماه‌های اخیر شاهد تغییر مثبت در این رویکرد بوده‌ایم. غفلتی که در گذشته نسبت به آسیای مرکزی روا داشته شد، باید کنار گذاشته شود که با آغاز دولت سیزدهم شاهد ایجاد چشم‌انداز روشنی در این حوزه بوده‌ایم. باید از ظرفیت‌های سیاسی موجود در این منطقه استفاده کنیم. کلید خوردن پروسه پیوستن ایران به سازمان شانگهای که درحال انجام است، نمود بارزی از این ظرفیت‌هاست که نشان می‌دهد گسترش همکاری‌های منطقه‌ای در این حوزه از اهمیت بسیاری برخوردار است.

راه‌اندازی و بهره‌گیری مناسب از خط کریدوری میان ایران، ترکمنستان و قزاقستان منافع بسیاری را نصیب این کشورها خواهد کرد

دیدارهای رهبر معظم انقلاب با سران کشورهایی که به تهران می‌آیند چه پیامی دارد؟

اساسا این‌طور که در سیاست خارجی جمهوری اسلامی مرسوم است، مقام معظم رهبری معمولا با مقام‌های خارجی‌ای دیدار می‌کنند که در ایران نسبت به آنها نگاه راهبردی وجود دارد. یکی از موارد این نگاه راهبردی، همسایگی است. ایشان معمولا با سران کشورهای همسایه دیدار می‌کنند. یکی دیگر از موارد، ملاقات با سران کشورهایی است که از نظر مذهبی، تاریخی و فرهنگی اشتراکات زیادی با آنها داریم. سومین مورد نیز وجود روابط راهبردی میان دو کشور است. براین اساس هم هست که در دیدارهای دیپلماتیک اخیر، ملاقات سران کشورهای مهمان با رهبرانقلاب نشان می‌دهد ایران در افزایش تعاملات همسایگی عزم جدی دارد و مصمم است که روابط خود را با کشورهای همسایه هرچه بیشتر، گسترش دهد. چنین رویکردی نشان می‌دهد مسئولان مربوط در دستگاه دیپلماسی کشور باید غفلت‌های گذشته را جبران کنند. درحال‌حاضر فرصت مناسبی فراهم شده که «فرصت‌سوزی» به «فرصت‌سازی» تبدیل شود. باید همکاری‌های راهبردی با کشورهای آسیای میانه را هم به‌صورت دوجانبه و هم در قالب‌های جمعی و در سازوکارهای منطقه‌ای به پیش ببریم.

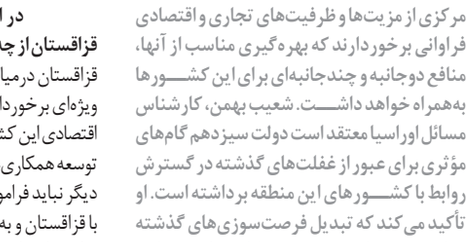

دیپلماسی

قطار مذاکرات از ریل خارج نشده است

خطیب‌زاده: اگر آمریکا به تعهدات خود ذیل برجام عمل کند، می‌توان براساس ابتکارهای ایران توافق را به سرانجام رساند

اقدام‌های آمریکایی‌ها در هفته‌های اخیر نشان‌دهنده تلاش پیگیر آنها برای خارج کردن مذاکرات برجامی از مسیر صحیح خود است؛ رویکردی که اگرچه تاکنون نتایج روشنی برای غربی‌ها به‌همراه نداشته، اما کارشناسان معتقدند تحت‌تأثیر صهیونیست‌ها و برخی نمایندگان کنگره چشم‌انداز دستیابی به توافقی مثبت را در گفت‌وگوهای وین همچنان در هاله‌ای از ابهام نگه داشته است.
به گزارش همشهری، این درحالی است که تقریبا همه طرف‌های حاضر در گفت‌وگوهای برجامی در وین اذعان دارند که جمهوری اسلامی با ارائه ابتکارات ویژه، همه تلاش خود را برای حصول «توافق خوب» به‌کار گرفته و این آمریکاست که همچنان از تصمیم‌گیری سیاسی در این زمینه خودداری و سعی می‌کند توپ مذاکرات را به زمین ایران بیندازد.
برهمین اساس هم بود که نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی وین معتقد است صدور قطعنامه ضدایرانی در شورای حکام آژانس یک «اشتباه محاسباتی» از سوی آمریکا و تروئیکای اروپایی، با هدف منحرف کردن مذاکرات وین از مسیر صحیح خود بوده است. میخائیل اولیانوف در توییتی در این باره تأکید کرد که «قطعنامه اخیر شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به‌حمایت ۳کشور اروپایی (فرانسه، انگلیس و آلمان) دلیلی بر این است که باور کنیم آنها تلاش می‌کنند مذاکرات وین درباره برجام را از مسیر خارج کنند. به‌نظر من این قطعنامه یک اشتباه محاسباتی راهبردی غیرعمدی بود و این کشورها همچنان به‌دنبال نهایی کردن موفقیت‌آمیز مذاکرات وین هستند.

یک بام و دوهوای واشنگتن

در چنین شرایطی هم بود که سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان در نشست خبری دیروز خود با خبرنگاران درباره آخرین وضعیت گفت‌وگوهای هسته‌ای در وین تأکید کرد که ایران همچنان در مسیر دیپلماسی حرکت می‌کند و قطار مذاکرات از ریل خارج نشده‌است.
سعید خطیب‌زاده در این نشست با بیان اینکه «طرف آمریکایی باید هرچه زودتر به مسیر امضای توافق برگردد»، گفت که جمهوری اسلامی برای یک توافق خوب، پایدار و مؤثر آماده است؛ «اینکه اکنون در این نقطه قرار داریم به‌دلیل این است که آمریکا در سال ۲۰۱۸ به‌صورت یک‌طرفه و غیرقانونی، از برجام خارج شد و فشار حداکثری را اعلام کرد که به تعبیر خودشان، به یک شکست مفتضحانه منجر شد.» وی به رویکردهای دوگانه واشنگتن در قبال گفت‌وگوهای برجامی هم اشاره و عنوان کرد که اتخاذ چنین رویکردهایی از سوی مقام‌های آمریکایی موضوع جدیدی نیست؛ «از یک طرف اظهارات مقام‌های آمریکایی را می‌شنوید که می‌گویند می‌خواهند اشتباه‌های دولت ترامپ را جبران کنند، حقوق بین‌الملل را رعایت کنند و کنشگر مسئولی در نظام بین‌الملل باشند و از سوی دیگر رفتارهای قانون‌گریزانه و ادامه همان سیاست‌های شکست‌خورده دولت ترامپ را شاهد هستید.»

ابتکار مذاکراتی ایران چه بود؟

سخنگوی دستگاه دیپلماسی به تلاش‌های ایران برای هموارسازی مسیر مذاکرات هم اشاره کرد و گفت که پیشنهادهای سازنده ایران مورد استقبال طرف‌های غربی نیز قرار گرفته است، اما آمریکایی‌ها همچنان با تناقض‌گویی و ابهام‌افکنی در مسیر دستیابی به «توافق مثبت» مانع‌تراشی می‌کنند. خطیب‌زاده در این باره گفت: قبل از نشست شورای حکام و صدور قطعنامه، ایران مجدداً تلاش کرد مسیر توافق را هموار کند. تلاش کردیم با وجود کارشکنی‌های آمریکا با ابتکارهای خود مسیر مذاکرات را جلو ببریم. قبل از اجلاس شورای حکام، ابتکاری را ارائه کردیم که مورد استقبال بورل هم قرار گرفت. وی ادامه‌داد: حتی برای نخستین‌بار از طریق ۲وزیر امورخارجه دیگر این ابتکار و پیشنهاد ایران منتقل شد و یک بازه زمانی طراحی و نقشه راهی داده شد، اما آمریکا مجدداً تصمیم گرفت توافق را عقب بیندازد.
خطیب‌زاده به این موضوع هم اشاره کرد که آمریکایی‌ها با اشتباه محاسبه، گمان کردند که می‌توانند با اهرم‌سازی علیه ما در شورای حکام، ایران را تحت‌فشار قرار دهند؛ توهمی که با اقدام‌های قاطعانه جمهوری اسلامی پس‌از تصویب قطعنامه مواجه و همکاری‌های فراپادمانی ایران با آژانس قطع شد.

امکان نهایی شدن توافق وجود دارد

سخنگوی وزارت امورخارجه در نشست خبری با بیان اینکه ایران مسیر دستیابی به توافق خوب را همچنان از طریق جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا دنبال می‌کند، از امکان نهایی شدن توافق سخن گفت و تأکید کرد که اگر آمریکا به تعهدات خود ذیل برجام عمل و تحریم‌های اعمال شده علیه مردم ایران را لغو کند، می‌توان براساس ابتکارهای جمهوری اسلامی توافق را به سرانجام رساند. خطیب‌زاده به اظهارات اخیر مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مبنی بر به بن‌بست رسیدن مذاکرات هم واکنش نشان داد و به رافائل گروسی توصیه کرد در چارچوب وظایف فنی خود اظهارنظر کند. وی به در پیش گرفتن راهبرد فرار به جلو از سوی مقام‌های آمریکایی در به کارگیری اصطلاح «فرابرجامی» که در هفته‌های اخیر به‌کرات از سوی آنان مورد استفاده قرار گرفته نیز واکنش نشان داد و تأکید کرد «فرابرجامی»، اصطلاحی است که ایران در مقابله با زیاده‌خواهی‌های طرف آمریکایی در میز مذاکرات از آن استفاده کرده است: «ما از روز نخست به آنها گفتیم که هیچ موضوع دوجانبه و فرابرجامی را نمی‌توانند در مذاکرات پیگیری کنند. آنها از این اصطلاح خوششان آمده و استفاده می‌کنند و از دیگر سو از نظر آنها همه میراث ترامپ، فرابرجامی است.»

اعلام وصول استیضاح وزیر صمت

مجلس

جابه‌جایی دولتمردان، جدی‌ترین بحث کابینه دولت سیزدهم در دهمین ماه فعالیتش شده است. یک هفته پس از استعفای حجت‌الله عبدالملکی، وزیر کار و معرفی سرپرست جدید این وزارتخانه، رضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت دومین چهره در مظان استیضاح و استعفا قرار گرفته است. فاطمی‌امین سه‌شنبه هفته گذشته نخستین کارت زرد مجلس به یکی از وزرای دولت سیزدهم را گرفت و یکشنبه این هفته خبر اعلام وصول استیضاحش منتشر شد. تأخیر در اجرای مفاد ۸ماده‌ای دستور اسفندماه سال گذشته رئیس‌جمهور برای ساماندهی ۳ماهه وضعیت خودرو در کشور مهم‌ترین علت تصمیمات درون مجلس و تقویت شایعات حول پاستور بوده‌اند. لوکوموتیو افسارگسیخته و بدون ترمز قیمت خودروهای تولید داخل، حجم بالای خودروهای دپو شده در پارکینگ خودروسازها، ادامه روند قرعه‌کشی خودرو به‌همراه نارضایتی پلیس و مردم از کیفیت نازل تولیدات داخلی دست‌اندازهای متعدد جلوی پای حضور فاطمی‌امین در وزارتخانه صمت بوده‌اند. نخستین واکنش دولت نسبت به دستورکار ترجیح می‌دهد هرگونه تغییر احتمالی از طرف دولت باشد نه در بستر استیضاح صورت پذیرد. این روزها «اعلام وصول استیضاح وزیر صمت» سرخط خبرهای خانه ملت در میانه این تأیید و تکذیب‌ها بود. سیدنظام‌الدین موسوی، سخنگوی هیأت رئیسه مجلس گفته «بعد از بررسی‌های مختلف، طرح استیضاح وزیر صمت اعلام وصول و برای بررسی به کمیسیون تخصصی ارسال شد.» براساس اصل ۸۹ قانون اساسی استیضاح وقتی قابل طرح در مجلس است که با امضای حداقل ۱۰نفر از نمایندگان تقدیم مجلس شود. نامه درخواست استیضاح فاطمی‌امین از زمستان ۱۴۰۰ تحویل هیأت رئیسه مجلس شده بود. دی‌ماه پارسال تعداد امضاهای پای این استیضاح ۱۹ امضا اعلام شده بود و شکننده محسوب می‌شد. علیرضا سلیمی، عضو هیأت رئیسه مجلس نیز به جریان افتادن استیضاح فاطمی‌امین را تأیید کرده و گفته «طبق آیین‌نامه داخلی مجلس با موافقت هیأت رئیسه استیضاح وزرا به کمیسیون مربوطه ارسال می‌شود و وزیر و نمایندگان ۱۰روز فرصت دارند در مورد موضوعات استیضاح بحث و گفت‌وگو کنند درصورتی که تعداد امضاهای استیضاح کاهش پیدا کند، استیضاح از دستور کار مجلس خارج خواهد شد. در غیراین صورت بعد از ۱۰روز استیضاح در صحن علنی مجلس اعلام وصول خواهد شد و وزیر به‌مدت یک هفته فرصت دارد تا در صحن علنی مجلس برای بررسی استیضاح حضور یابد.»

استیضاح فاطمی‌امین در مجلس، تکذیب شایعه استعفای او به همراه امیدواری مبنی بر صرف‌نظر نمایندگان از این تصمیم بوده است. برخی اقدامات در وزارت صمت به‌ویژه در حوزه خودرو، گسترش دامنه انتقادات از سطح عمومی را بیشتر و مطالبه تحقق شعار دولت سیزدهم برای «تحول» در بخش خودروسازی را افزایش داده است. واکنش‌های منفی دولت نسبت به خبر اعلام وصول استیضاح فاطمی‌امین حکایت از آن دارد که دولت